

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.3.2007
KOM(2007) 147 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE RADE

o uplatňovaní systému krížového plnenia

(na základe článku 8 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov)

SPRÁVA KOMISIE RADE

o uplatňovaní systému krížového plnenia

(na základe článku 8 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov)

1. Úvod

Systém krížového plnenia je hlavným prvkom reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) z roku 2003. Krížové plnenie **vytvára prepojenie** medzi platbou podpory v plnej miere a dodržiavaním určitých pravidiel týkajúcich sa poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskej výroby a činnosti v oblastiach životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, starostlivosti o zvieratá a dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu. Toto prepojenie je konkrétne vyjadrené v možnosti úplného alebo čiastočného zníženia niektorých poľnohospodárskych platieb EÚ v prípade, že sa pravidlá nedodržiavajú. Zníženia sú založené na závažnosti, rozsahu, pretrvávaní, opakovaní a úmyselnosti nesúladu.

Krížové plnenie má **dva ciele**. Prvým je prispieť k rozvoju udržateľného poľnohospodárstva. To sa dosiahne tým, že poľnohospodári dodržiavajú pravidlá spojené s príslušnými aspektmi krížového plnenia. Druhým cieľom je rozsiahlejšie zlúčenie SPP s celkovými očakávaniami spoločnosti. V súčasnosti je rozšírený názor, že poľnohospodárske platby by sa už nemali poskytovať poľnohospodárom, ktorí nedodržiavajú základné pravidlá v niektorých dôležitých oblastiach verejnej politiky. Komisia je presvedčená, že dosiahnutie týchto dvoch cieľov pomôže zabezpečiť budúcnosť SPP.

Členské štáty musia v súčasnosti tento systém uplatňovať pri všetkých priamych platbách – oddelených alebo jednotných – na základe prvého piliera SPP¹, ako aj na osem opatrení druhého piliera SPP².

Počiatočná fáza vyvolala diskusiu v mnohých problémových oblastiach a samotná citlivosť tejto témy naznačuje, že krížové plnenie nie je len otázkou prezentácie. Toto by sa malo považovať za pozitívny vývoj, keďže krížové plnenie by malo viesť k zlepšeniu udržateľnosti SPP a úrovne verejnej podpory tejto politiky. Preto nejde o oslabenie tejto koncepcie. Namiesto toho by sa malo vynaložiť všetko úsilie na zlepšenie jej prijatia všetkými zainteresovanými subjektmi v prospech všetkých.

Keďže poľnohospodári sú v stredobode systému a ich prijatie krížového plnenia je základom jeho úspechu, je veľmi dôležité pozeráť sa na veci z ich pohľadu. Krížové plnenie môže v skutočnosti predstavovať náročnú úlohu, keďže často vedie k pomerne objemnému súboru pravidiel, ktoré sa predtým implementovali samostatne, teraz sú však zoskupené v jednotnom zozname, ktorý sa dotýka veľmi odlišných oblastí, ako sú životné prostredie, verejné zdravie, zdravie zvierat a starostlivosť o zvieratá. Rozhodujúci prvok, možnosť znížiť platby, je tiež predmetom obáv.

¹ Pozri prílohu I k nariadeniu Rady (ES) č. 1782/2003.

² Pozri článok 51 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005.

Zavedenie krížového plnenia bolo náročnou úlohou aj pre vnútroštátne správy. Predovšetkým museli podrobne zadefinovať a poľnohospodárom zrozumiteľným spôsobom oznámiť požiadavky a normy, ktoré sa majú plniť, vytvoriť systém riadenia, kontroly a znižovania a zabezpečiť bezproblémovú koordináciu medzi všetkými zainteresovanými subjektmi.

Je dôležité rozlišovať problémy, ktoré vyplývajú z rámca Spoločenstva a problémy, ktoré sú spojené s vnútroštátnou implementáciou tohto rámca. V tomto ohľade by sa malo poznamenať, že subsidiarita je jednou z východiskových zásad krížového plnenia. V rámci EÚ sa stanovuje, že požiadavky a normy by sa mali zameriavať na miestne riziká a obmedzenia, čo znamená, že sa v členských štátoch a regiónoch odlišujú. Rámec EÚ tiež podnecuje široké používanie už existujúcich vnútroštátnych systémov riadenia, čo znamená, že sa líši aj organizácia systémov kontroly v členských štátoch. Zároveň je však potrebné, pokiaľ ide o krížové plnenie, zabezpečiť rovnaké podmienky pre poľnohospodárov v celej EÚ. To sa zabezpečuje prostredníctvom spoločného rámca, ktorý musí zostať záväzný, pokiaľ ide o definovanie požiadaviek a noriem, ktoré musia poľnohospodári spĺňať, a systémov riadenia kontroly a znižovania. Zistenie rozdielov medzi spoločným rámcom EÚ na jednej strane a osobitnými miestnymi okolnosťami na strane druhej je jednou z najvýznamnejších výziev, ktorým systém čelí.

Komisia si je vedomá citlivosti na strane zainteresovaných subjektov a táto správa sa zameria najmä na návrh okamžitých riešení doteraz zistených problémov. Komisia financuje množstvo štúdií o implementácii krížového plnenia členskými štátmi. Tieto štúdie sa ešte stále realizujú a zatiaľ sa nedospelo k definitívnym záverom. Je preto príliš skoro uvažovať o zmenách rozsahu pôsobnosti krížového plnenia (rozpracujú sa v kontexte „zdravotnej kontroly“).

2. KRÍŽOVÉ PLNENIE DEFINOVANÉ NA ÚROVNI EÚ

Rozsah pôsobnosti krížového plnenia (pravidlá, ktoré musí poľnohospodár dodržiavať) obsahuje dva prvky: „zákonné požiadavky na riadenie“ (SMR) a „dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav“ (GAEC). GAEC má dve súčasti: dodržiavanie súboru noriem týkajúcich sa štyroch oblastí poľnohospodármi a povinnosť členského štátu udržiavať časť jeho poľnohospodárskej oblasti pod trvalými pasienkami.

- Zavedením SMR na základe krížového plnenia poľnohospodárom nevznikajú nové povinnosti, keďže príslušné právne predpisy a ich pravidlá presadzovania existovali samostatne už predtým a znižovania na základe krížového plnenia sa uplatňujú bez toho, aby bol dotknutý nezávislý systém pokút vytvorený na základe osobitných právnych predpisov. Zavedenie SMR však môže významne prispieť k lepšej implementácii týchto právnych predpisov, najmä zvýšením informovanosti poľnohospodárov. Štrnásť z 18 právnych predpisov Spoločenstva, uvedených ako SMR, sú smernice, ktoré v svojej podstate umožňujú členským štátom určiť prostriedky, ktoré sa majú použiť na dosiahnutie v nich stanovených cieľov. V určitom rozsahu to ovplyvňuje aj ich presadzovanie prostredníctvom krížového plnenia.
- V čase nadobudnutia účinnosti krížového plnenia boli samotné normy GAEC nové aspoň pre tých poľnohospodárov, ktorí, ako príjemcovia agroenvironmentálnych opatrení na rozvoj vidieka alebo platieb pre znevýhodnené oblasti, predtým nemuseli uplatňovať osvedčené poľnohospodárske postupy. Členské štáty musia zadefinovať minimálne požiadavky všetkých noriem na základe rámca stanoveného v prílohe IV nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003, s výnimkou požiadaviek, ktoré nemajú vo vnútroštátnych súvislostiach význam. Útvary Komisie si sú na základe prieskumu členských štátov vedomé určitých

problémov členských štátov s definovaním a rozsahom minimálnych požiadaviek. Tieto problémy budú členské štáty sledovať a budú sa musieť nájsť riešenia.

3. PRIPOMIENKY K UPLATŇOVANIU SYSTÉMU KRÍŽOVÉHO PLNENIA

3.1. Zhrnutie údajov o uplatňovaní systému

Živá diskusia o krížovom plnení nie je jediným náznakom toho, že napriek uvedeným obmedzeniam sa systém v skutočnosti implementoval od základu. Komisii sa to potvrdilo aj formou údajov o kontrole a zníženiach, ktoré získala od 23 členských štátov. Tieto údaje (za rok 2005) možno zhrnúť takto:

- kontroly na mieste (v celkovom počte 240 898) sa vykonali u 4,92 % poľnohospodárov, ktorých sa krížové plnenie týka. Miera v prípade členských štátov, ktoré uplatňujú krížové plnenie v plnom rozsahu (4,4 %), vychádza z osobitnej miery kontroly v prípade identifikácie a registrácie hovädzieho dobytku (5 alebo 10 % poľnohospodárskych podnikov). Miera v prípade členských štátov, na ktoré sa vzťahuje režim jednotnej platby na plochu SAPS (5,7 %), ktoré uplatňujú iba GAEC, vyplýva zo skutočnosti, že vo väčšine členských štátov sa vykonávali spojené kontroly krížového plnenia a oprávnenosti,
- zníženia sa vykonali v prípade 11,9 % poľnohospodárov, ktorí podliehajú kontrolám na mieste: táto miera je vyššia v členských štátoch, ktoré uplatňujú krížové plnenie v plnom rozsahu (16,4 %), ako v ostatných členských štátoch (6,1 %), pretože tieto museli kontrolovať iba dodržiavanie GAEC. V celej EÚ dosiahli celkové zníženia výšku 9,84 mil. EUR,
- v členských štátoch, ktoré uplatňujú krížové plnenie v plnom rozsahu³, sa väčšina (71 %) zistených prípadov neplnenia týkala identifikácie a registrácie hovädzieho dobytku, pričom zvyšné prípady sa týkali najmä GAEC (13 %) a smernice o dusičnanoch (10 %),
- väčšina znížení (celkovo 68 % - až do 98 % v niektorých členských štátoch) sa uplatnili na minimálnej úrovni 1 % priamych platieb. Približne 14 % znížení sa uplatnilo na úrovni 3 % a 12 % znížení na úrovni 5 %.

3.2. Problémy, ktoré predložili členské štáty

Na začiatku roku 2006 si útvary Komisie a členské štáty vymenili stanoviská ku krížovému plneniu (na základe dotazníka k tejto téme) v rámci Riadiaceho výboru pre priame platby. Členské štáty objasnili otázky, ktoré predložili v prvom roku implementácie a ktoré možno zhrnúť takto:

- **Všeobecne.** Riadenie systému sa vo všeobecnosti považovalo za náročné. Bolo ťažké stanoviť praktické prvky, ktoré musia poľnohospodári dodržiavať a ktoré sa musia následne kontrolovať. Ani oznámenie nových pravidiel poľnohospodárom nebolo jednoduché. Chýbali aj historické informácie.
- **Prijatie medzi poľnohospodármi.** Zvyšovaniu informovanosti poľnohospodárov bránil objem a technický charakter informácií o krížovom plnení. Poľnohospodári museli v niektorých prípadoch čeliť aj novým povinnostiam. Mali tiež dojem, že im hrozia „dvojité sankcie“: jedna na základe krížového plnenia a ďalšia podľa osobitných právnych predpisov.

³ S cieľom neskresliť údaje sa sem nezahrnuli členské štáty, ktoré uplatňujú iba GAEC.

- **Organizácia systému.** Občas bolo ťažké zosúladiť používanie existujúceho systému riadenia a kontroly a právnych ustanovení EÚ. Osobitné obmedzenia a problémy vyplynuli z prijatých rozhodnutí členských štátov, pokiaľ ide o organizáciu kontrol, napr. príliš veľa alebo príliš málo príslušných kontrolných orgánov.
- **Odber vzoriek a miera kontroly.** Populácia, ktorá podlieha kontrole, bola známa príliš neskoro na to, aby bola možná kontrola určitých požiadaviek. Navrhlo sa, že by sa mali stanoviť pravidlá pre možný náhodný výber. Miera kontroly by mohla byť za určitých okolností vyššia (tá istá populácia, ktorú kontrolujú viaceré kontrolné orgány, každý s mierou 1 %, osobitné miery kontroly, ktoré sa majú uplatňovať, napr. hovädzí dobytok, atď.). Predovšetkým, osobitné miery kontroly, ktoré sa majú uplatňovať na základe sektorových právnych predpisov by mohli viesť k organizačným problémom.
- **Kontroly na mieste a predkladanie správ.** Pravidlá neboli dostatočne jasné, pokiaľ ide o vhodný čas na vykonanie kontrol na mieste, to, čo by sa malo kontrolovať počas návštevy a požadovaný počet návštev. Návštevy sa považovali za dlhé, najmä v prípade, ak bol poľnohospodársky podnik rozložený na viacerých miestach a vyžadovali si zapojenie poľnohospodára. Niektoré požiadavky bolo ťažké kontrolovať. Správy z kontroly boli dlhé a v niektorých prípadoch ťažko pochopiteľné.
- **Výpočet znížení.** Počet a rozsah požiadaviek znamenal, že výpočet znížení bol ťažký a pre poľnohospodárov nie ľahko pochopiteľný. Bolo ťažké zdefinovať pojmy „závažnosť“, „rozsah“, „pretrvávajúce“, „opakovanie“ a predovšetkým „úmyselne“. Uplatňovanie „opakovania“ sa považovalo za príliš automatické. Existovali riziká spojené s rozdielmi medzi členskými štátmi. V praxi existoval malý priestor na vyňatie zo zníženia menej závažných prípadov neplnenia, ktoré urobili tie osoby, ktoré boli menej vnímavé na systém.

3.3. Počiatkové hodnotenie auditov, ktoré vykonala Komisia

Útvary Komisie v rokoch 2005 a 2006 vykonali 13 auditov implementácie krížového plnenia desiatimi členskými štátmi. Hlavné zistenia sú:

- **Informácie poskytované poľnohospodárom.** Informácie sa poľnohospodárom poskytli formou brožúr, materiálov na internete a školení. Medzi oblasti, ktorých sa informácie týkali, patrili povinnosti krížového plnenia, kontroly a výpočet znížení (informácie o výpočte znížení boli pomerne všeobecné). Tieto informácie sa v niektorých prípadoch poskytli príliš neskoro.
- **Určenie príslušných kontrolných orgánov.** Málo členských štátov menovalo platobnú agentúru ako jediný príslušný kontrolný orgán (PKO) pre krížové plnenie. V ostatných prípadoch platobná agentúra zvyčajne zohrávala koordinačnú úlohu. Zapojenie špecializovaných kontrolných orgánov zabezpečuje vysokú úroveň expertízy, vznikajú pri ňom však problémy s koordináciou. Zistilo sa tiež, že v niektorých prípadoch príslušné kontrolné orgány poverili vykonaním kontrol na mieste iné orgány (verejné alebo súkromné).
- **Výber kontrolných vzoriek a analýza rizika.** Ťažkosti vznikli v prípade, keď populácia, ktorú mali príslušné kontrolné orgány skontrolovať, bola príliš malá na to, aby bolo možné vykonať náležitú analýzu rizika, a aj v prípade, keď príslušné kontrolné orgány zodpovedajú za kontrolu plnenia mnohých požiadaviek. V mnohých prípadoch sa použilo málo osobitných rizikových kritérií, aj keď boli informácie dostupné. Napokon, existencia rôznych mier kontroly na základe krížového plnenia spôsobila určité ťažkosti.

- **Prvky kontrol na mieste a správ.** Hlavné ťažkosti, pokiaľ ide o kontroly, sa zistili v prípade SMR 2 (podzemná voda), SMR 1 a 5 (voľne žijúce vtáky a miesto výskytu), SMR 4 (dusičnany) a SMR 6 a 8a (identifikácia a registrácia zvierat) v prípade oviec, kôz a ošípaných. Zistili sa problémy súvisiace s harmonizáciou správ, opisom charakteru a rozsahu vykonaných kontrol a hodnotením zistených prípadov neplnenia.
- **Uplatňovanie znížení.** Niektoré členské štáty už stanovili úrovne znížení, pričom nenechali žiadny priestor na posúdenie kontrolóra, pričom iné členské štáty poskytli iba usmernenia pre výpočet znížení. Pri niektorých matriciach je nepravdepodobné, že vôbec povedú k zníženiam o viac ako 1 %. V mnohých členských štátoch, ktoré boli navštívené, sa menej závažné prípady neplnenia zo znížení vylúčili. Napokon, zistené prípady neplnenia mimo kontrolnej vzorky v rozsahu 1 % sa nesledovali vo všetkých prípadoch.

Tieto zistenia sa posúdia v rámci postupu zúčtovania výdavkov EPZF.

4. ZLEPŠENIA SYSTÉMU

4.1. Rozvoj a zjednodušenie systému riadenia, kontroly a zníženia

Problémové oblasti týkajúce sa systémov riadenia, kontroly a znižovania sa určili na základe uvedených informácií. Útvary Komisie už prijali opatrenia na pomoc členským štátom pri implementácii krížového plnenia a od roku 2005 bolo vydaných sedem usmerňovacích dokumentov. Zorganizovali aj výmeny s cieľom umožniť členským štátom, aby sa podelili o „najlepšiu prax“ a porovnali si svoje skúsenosti s implementáciou krížového plnenia. Komisia bude naďalej podnecovať takéto rozhovory, najmä o:

- možnom využití nedostatkov na kontroly, napr. vykonávanie kontrol na úrovni mliekarenských podnikov alebo bitúnkov, čo by mohlo viesť k uľahčeniu kontrol v poľnohospodárskych podnikoch,
- systémoch znižovania (napr. uplatnenie bodových systémov),
- informáciách poskytovaných poľnohospodárom,
- skutočnosti, že niektorí poľnohospodári sú vystavení vyššiemu riziku spojenému so znižovaním ako iní.

Komisia pripravuje bezodkladné prijatie ďalších opatrení na vyriešenie zostávajúcich otázok, ktoré sa môžu vyriešiť na úrovni EÚ. V tejto súvislosti sa v rámci rozhovorov na úrovni Rady alebo Komisie budú riešiť tieto záležitosti:

4.1.1. Tolerancia v prípade menej závažných prípadov neplnenia, nové pravidlo de minimis

V niektorých prípadoch neplnenia, ktoré sa zistili počas kontrol, sa zníženie nedá zdôvodniť na základe krížového plnenia⁴. Súčasná pravidlá však výslovne neposkytujú žiadny priestor na voľnú úvahu, pokiaľ ide o riešenie týchto menej závažných priestupkov. V súlade so zásadou proporcionality by sa členským štátom malo umožniť, aby sa nezaoberali prípadmi, ktoré by nepresiahli predpokladané zníženie 3 % v prípade nedbalosti, ktoré môžu byť v určitých prípadoch znížené na minimálne zníženie 1 %. Napriek tomu by sa v týchto prípadoch malo poľnohospodárom zaslať upozornenie, v ktorom sa uvedie, že sú potrebné nápravné opatrenia. Tieto prípady sa budú ďalej sledovať a zohľadňovať v prípade opakovaného nesúladu. S cieľom stanoviť mieru tolerancie na účel implementácie takýchto výnimiek možno zvážiť všeobecné uplatnenie bodového systému, ktorý sa už uplatňuje v niektorých členských štátoch.

Uplatnenie znížení pri veľmi nízkych počiatočných sumách možno považovať za neopodstatnené a náročné aj pre správu. Preto by sa malo vytvoriť pravidlo *de minimis*, ktoré umožňuje výnimku z uplatnenia zníženia na základe krížového plnenia, ktoré sú nižšie ako prahová úroveň približne 50 EUR. Tak by sa z okamžitých znížení o 1 % vylúčili poľnohospodári, ktorí dostávajú menej ako 5 000 EUR. V týchto prípadoch by sa však malo zaslať upozornenie, prípadne uskutočniť vyššie uvedené sledovanie.

V oboch prípadoch sa musia prijať nápravné opatrenia mimo zvyčajnej kontrolnej vzorky 1 %. Tieto kontroly však neznamenajú začiatok novej úrovne kontrol.

Tieto pravidlá sa uplatňujú bez toho, aby bolo dotknuté presadzovanie sankcií stanovených v rámci osobitných právnych predpisov.

4.1.2. Harmonizácia miery kontroly

V prípade, že osobitné právne predpisy v niektorých sektoroch stanovujú minimálnu mieru kontroly, mala by sa skôr uplatňovať táto miera než minimálna miera 1 % stanovená pre krížové plnenie. Ako uviedli niektoré členské štáty, existencia rôznych mier kontroly by mohla sťažiť organizáciu kontrol krížového plnenia. Komisia má v úmysle zaviesť do príslušných právnych predpisov Spoločenstva jednotnú mieru kontroly, minimálne 1 %, v prípade kontrol krížového plnenia na mieste. Napriek tomu sa v priebehu kontrol na mieste na základe sektorových právnych predpisov nezistili žiadne prípady, ktoré by sa museli nahlásiť a sledovať na základe krížového plnenia. Táto minimálna miera kontroly v rozsahu 1 % nemá vplyv na následné kontroly v súvislosti s toleranciou v prípade menej závažných prípadov neplnenia a pravidla *de minimis*.

⁴ Napríklad zvieratá chované na poľnohospodárske účely sa identifikujú v súlade s pravidlami Spoločenstva týkajúcimi sa zdravia zvierat. Strata ušnej značky alebo pasu pre hovädzí dobytok automaticky neznamená sankcie za predpokladu, že zvieratá možno naďalej identifikovať na základe iných prvkov (druhá ušná značka alebo register poľnohospodárskeho podniku). V tomto prípade to vnútroštátne orgány nemusia považovať za neplnenie, ktoré podlieha zníženiu na základe krížového plnenia.

Podľa súčasných právnych predpisov Spoločenstva, ak sa kontrolami na mieste zistí značný stupeň neplnenia, zvýši sa počet takýchto kontrol, ktoré sa majú vykonať v nasledujúcom kontrolnom období. Tieto následné kontroly sa týkajú všetkých požiadaviek a noriem, za ktoré príslušný kontrolný orgán zodpovedá a v závislosti od administratívnej štruktúry členských štátov sa zvýšená miera kontroly môže dotýkať viacerých oblastí krížového plnenia. Bolo by však vhodnejšie zamerať zvýšenie kontrol iba na rizikovú oblasť. Komisia preto zamýšľa zmeniť pravidlá tak, aby sa zvýšenie miery kontroly obmedzilo na osobitnú oblasť, v ktorej bola zistená vysoká miera neplnenia.

4.1.3. Predchádzajúce oznamovanie kontrol na mieste

V súčasných právnych predpisoch neexistuje ustanovenie, ktoré sa týka predchádzajúceho oznamovania kontrol na mieste v prípade krížového plnenia. Napriek tomu, ak sa vykonávajú spoločné kontroly oprávnenosti a krížového plnenia, zásada neoznámených kontrol v prípade kontrol oprávnenosti predstavuje *de facto* obmedzenie kontrol krížového plnenia. Odstránenie tohto obmedzenia v oblasti kontrol oprávnenosti by zlepšilo koordináciu kontrol bez toho, aby sa ohrozila ich účinnosť. Komisia preto v prípade SPS, SAPS a krížového plnenia (vrátane 8 opatrení na rozvoj vidieka) zavedie možnosť oznámiť kontrolu už 14 dní vopred pod podmienkou, že sa účel kontroly neohrozí. Možnosť rozšírenia tohto pravidla na ostatné režimy sa ďalej preskúma. Kontroly identifikácie a registrácie zvierat (v prípade oprávnenosti alebo krížového plnenia) a súladu s potravinovým a krmivovým právom, predpismi o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá sa však vzhľadom na povinné požiadavky stanovené v právnych predpisoch EÚ nebudú v zásade naďalej oznamovať.

4.1.4. Časový plán a prvky kontroly na mieste a správ

Časový plán kontrol na mieste nie je v súčasných právnych predpisoch stanovený, čo vyvolalo množstvo otázok zo strany členských štátov. Komisia predpokladá objasnenie pravidiel tak, aby bolo jasné, že vnútroštátne orgány musia určiť obdobie roka, kedy sa skontroluje väčšina povinností alebo najreprezentatívnejšie povinnosti. Väčšina kontrol sa vykoná v tomto období. Zvyšné povinnosti sa budú kontrolovať v rámci zvyčajnej minimálnej vzorky 1 % v rôznych obdobiach roka.

Komisia okrem toho uvažuje o vykonaní potrebných zmien s cieľom umožniť vykonanie kontrol na mieste (ako v prípade kontrol oprávnenosti) iba na polovici pozemkov, a nie v celom poľnohospodárskom podniku.

Napokon, pravidlá by sa mali objasniť tak, aby sa zabezpečilo, že poľnohospodár dostane správu z kontroly najneskôr do troch mesiacov po vykonaní kontrol.

4.1.5. Lepší výber kontrolnej vzorky

Súčasný právny predpis v oblasti kontrol na mieste neumožňuje, aby sa poľnohospodárske podniky sčasti vyberali náhodne. Keďže náhodný výber vzoriek sa pri kontrolách oprávnenosti preukázal ako užitočný, Komisia zamýšľa zmeniť pravidlá tak, aby sa začlenil prvok náhodnosti aj do krížového plnenia.

4.1.6. Lepšie informácie pre poľnohospodárov

Je dôležité, aby poľnohospodári boli náležite informovaní o osobitných, konkrétnych požiadavkách, ktoré musia na základe krížového plnenia dodržiavať. Komisia má v úmysle objasniť súčasné pravidlá, pokiaľ ide o informácie, ktoré musia členské štáty poskytovať poľnohospodárom.

4.1.7. *Časový plán implementácie nových alebo zmenených požiadaviek v rámci súčasného rozsahu pôsobnosti krížového plnenia*

Skúsenosti poukázali na to, že pre poľnohospodárov nie je implementácia nových požiadaviek, zavedených na základe krížového plnenia, vždy ľahká. To sa vzalo do úvahy pri nových požiadavkách na 3-ročné postupné zavádzanie SMR. Komisia predpokladá zachovanie tejto zásady postupného zavádzania vytvorením reálneho časového plánu na začlenenie akýchkoľvek nových alebo zmenených požiadaviek krížového plnenia.

4.2. Zohľadnenie poľnohospodárskych poradenských systémov

Členské štáty museli do 1. januára 2007 vytvoriť poľnohospodársky poradenský systém (farm advisory system – FAS), ktorý sa vzťahuje minimálne na požiadavky a normy krížového plnenia. Útvary Komisie považujú tento poradenský systém za nevyhnutný na to, aby poľnohospodári prijali krížové plnenie vo vyššej miere. Mnohé problémy, ktoré vznikli v začiatočnom období, sú v skutočnosti spojené s ťažkosťami, ktoré mal poľnohospodár pri porozumení a implementácii povinností krížového plnenia. Keďže poľnohospodár, ktorý dostane poradenstvo, pravdepodobne skôr pochopí, a tak dodržiava povinnosti vyplývajúce z krížového plnenia, jeho zapojenie do poľnohospodárskeho poradenského systému by sa mohlo zohľadniť ako faktor pri analýze rizika. Komisia má v úmysle podľa toho objasniť pravidlá.

4.3. Zohľadnenie certifikačných systémov pre riadenie krížového plnenia

Mnohí poľnohospodári sa v súčasnosti zapájajú do systémov certifikácie kvality, ktoré zvyčajne zahŕňajú množstvo auditov, ktoré vykonáva osvedčujúci orgán. V niektorých prípadoch vnímajú poľnohospodári kontroly krížového plnenia na mieste ako nepotrebnú novú administratívnu záťaž, pretože sa vzťahujú na rovnaké problémové oblasti ako niektoré normy, už osvedčené na základe súkromných režimov. Zdá sa, že je vhodné vyhľadať prepojenia medzi certifikačnými systémami a kontrolami krížového plnenia na mieste za predpokladu, že certifikačné schémy sú oficiálne schválené a majú význam pre krížové plnenie. Komisia preto uvažuje o prijatí pravidiel, ktoré by príslušným orgánom umožnili využívať údaje týkajúce sa certifikovaných poľnohospodárov na účely analýzy rizík v prípade výberu vzoriek poľnohospodárov, ktorí sa majú preveriť.

4.4. Zjednodušenie „pravidla 10 mesiacov“

Takzvané „pravidlo 10 mesiacov“ stanovené v článku 44 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 sa preukázalo ako náročné, pokiaľ ide o jeho riadenie členskými štátmi a má nerovnomerný dosah na trh s pôdou. Toto pravidlo, na základe ktorého sa vyžaduje, aby poľnohospodár mal k dispozícii pozemky, ktoré nahlásil s cieľom získať nárok na režim jednotnej platby (SPS), počas desiatich mesiacov, vytvára množstvo riadiacich problémov. Prijme sa návrh na náležité vyriešenie tejto spornej otázky v prípade SPS, ako aj SAPS. Okrem toho sa spresnia záväzky prevodcu voči povinnosti krížového plnenia v prípadoch, keď sa pôda v priebehu roka prevedie.

4.5. Postupné zavádzanie SMR v prípade členských štátov, ktoré uplatňujú SAPS

Členské štáty, ktoré uplatňujú SAPS, budú musieť na základe nariadenia rady (ES) č. 2012/2006 od roku 2009 implementovať SMR ako súčasť krízového plnenia. Skúsenosti v iných členských štátoch dokázali, že zavedenie tohto prvku krízového plnenia uľahčilo 3-ročné obdobie stanovené na postupné zavádzanie. Počíta sa s návrhom uplatňovať rovnaké 3-ročné obdobie na postupné zavádzanie v členských štátoch, ktoré uplatňujú SAPS - toto obdobie by začalo plynúť v roku 2009 vo všetkých členských štátoch s výnimkou Bulharska a Rumunska, kde by začalo plynúť v roku 2012.

5. ZÁVERY

Vzhľadom na hodnotenie uvedené v tejto správe Komisia plánuje ešte v roku 2007:

- a. poskytovať ďalšie informácie o implementácii krízového plnenia členskými štátmi;
- b. vypracovať návrh pre Radu alebo predložiť navrhované pravidlá Riadiacemu výboru pre priame platby, s cieľom:
 - zabezpečiť postupné zavádzanie SMR v členských štátoch, ktoré uplatňujú SAPS
 - zaviesť opatrenia na zjednodušenie „pravidla 10 mesiacov“;
 - zlepšiť toleranciu pre menej závažné prípady neplnenia a zaviesť nové pravidlo *de minimis*,
 - harmonizovať mieru kontroly,
 - zaviesť predchádzajúce oznamovanie kontrol na mieste, tam kde je to možné,
 - objasniť časový plán a prvky kontrol na mieste a správ,
 - zlepšiť výber kontrolnej vzorky, pri zohľadnení poľnohospodárskeho poradenského systému a certifikačných systémov,
 - zlepšiť informácie pre poľnohospodárov.